

חוק עזר לכרמיאל (שטחים ציבוריים פתוחים), התשע"ג-2013

פורסם: חש"מ 791, התשע"ג (25.7.2013), עמ' 631
תיקון: חש"מ 1222, התשפ"ב (31.5.2022), עמ' 802

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 250 ו-251 לפקודת העיריות (להלן - הפקודה), מתקינה מועצת עיריית כרמיאל חוק עזר זה:

הגדרות

1. בחוק עזר זה -

"אדמה חקלאית" - כל קרקע שאינה בניין, שיעודה לפי תכנית הוא לחקלאות ואין משתמשים בה או שלא ניתן לגביה היתר לשימוש למטרה אחרת;

"אישור בנייה חדשה" - אישור מטעם מוסד תכנון המוסמך לפי חוק התכנון והבנייה התשכ"ה-1965 (להלן - חוק התכנון) לבקשה להיתר בנייה להקמת בנייה חדשה כהגדרתה להלן וטרם מתן היתר בנייה;

"בנייה חדשה" - הקמת בניין חדש בנכס או תוספת לבניין קיים הניצב בנכס;

"בנייה חורגת" - בנייה חדשה שנבנתה בלא היתר או בסטייה מהיתר;

"בניין" - מבנה בתחום העירייה, בין שהוא ארעי ובין שהוא קבוע, בין שבנייתו הושלמה ובין אם לאו, הבנוי אבן, בטון, טיט, ברזל, עץ או חומר אחר, לרבות חלק של מבנה כאמור וכל המחובר אליו חיבור של קבע;

"בעל נכס" - כל אחד מאלה:

(1) בנכסים שאינם מקרקעי ציבור כהגדרתם בסעיף 107 לחוק מקרקעין, התשכ"ט-1969 (להלן - חוק מקרקעין) - הבעל הרשום של הנכס, ובהעדר רישום - בעליו של הנכס מכוח הסכם או מסמך מחייב אחר, ובהעדרו - מי שזכאי כדין להירשם כבעליו; ובהעדרו - מי שזכאי להפיק הכנסה מהנכס או ליהנות מפירותיו של הנכס כבעלים;

(2) בנכסים שהם מקרקעי ציבור כאמור - החוכר לדורות כמשמעותו בחוק המקרקעין, בין שבדין ובין שביושר, ובהעדר חוכר לדורות - מי שניתנה לו הרשאה להשתמש בנכס שניתן לראותה מבחינת תוכנה כבעלות או כחכירה לדורות;

בהעדר חוכר לדורות בנכס או בר-רשות כאמור - הבעל הרשום של הנכס;

"דמי פיתוח" - דמי פיתוח ששולמו למינהל מקרקעי ישראל או למי מטעמו בעבור מימון עלותם של הקמת שטחים ציבוריים פתוחים ובלבד שסכומם אושר בידי מינהל מקרקעי ישראל;

"היטל שצ"פ" או **"היטל"** - היטל הקמת שטחים ציבוריים פתוחים;

"היתר בנייה", **"סטייה מהיתר"**, **"תעודת גמר"**, **"תכנית"** - כהגדרתם בחוק התכנון והתקנות שהותקנו לפיו;

"הפרשי הצמדה", **"מדד"**, **"תשלומי פיגורים"** - כהגדרתם בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה של תשלומי חובה), התש"ם-1980;

"ייציע", **"עליית גג"** - כהגדרתם בפרט 1.00.1 לתוספת השלישית לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאו ואגרות), התש"ל-1970 (להלן - תקנות היתר בנייה);

"המהנדס" - מהנדס העירייה או עובד עירייה שסמכויות מהנדס העירייה נאצלו לו לפי סעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (מהנדס רשות מקומית), התשנ"ב-1991;

"מרפסת" - חלק חיצון של בניין אשר -

(1) רצפתו קשורה לרצפת הבניין ודלת מעבר ביניהם;

(2) לא יותר משלושת רבעי היקף רצפתו מוקפים קירות;

(3) לאורך שאר שוליו ניצב מעקה שגובהו אינו עולה על 1.10 מטר מהמפלס של רצפתו;

"מרתף" - חלק מבניין אשר חללו בין רצפתו ותחתית תקרתו נמצא כולו או רובו מתחת למפלס פני הקרקע המקיפה אותו, או מתחת למפלס כביש או מדרכות הנמצאים במרחק אשר אינו עולה על 1.50 מטר ממישור הקיר החיצוני של הבניין; לעניין זה, "מפלס פני קרקע" ו"מפלס כביש או מדרכה" - גובה של כל אחד מהם במרכז שבין כל שני תפרי ההתפשטות האמורים או במרכז שבין תפר ההתפשטות הסמוך לקצה הבניין ובין קצה הבניין;

"נכס" - כמשמעותו בסעיף 269 לפקודה, לרבות דרכי מעבר שאינן ציבוריות;

"עבודות לפיתוח שטח ציבורי פתוח" - עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים, לרבות עשיית עבודות אלה, כולן או חלקן:

- (1) הכנה ואישור תכניות לשטח ציבורי פתוח;
- (2) ביצוע תכניות לשטח ציבורי פתוח לרבות -
 - (א) הצבת ריהוט גן או פרגולות;
 - (ב) הצבת מיתקני משחק;
 - (ג) נטיעות;
 - (ד) התוויות שבילים;
 - (ה) ריצוף רחובות;
 - (ו) התקנת מערכת השקיה;
 - (ז) התקנת תאורה;
 - (ח) התקנת מיתקני סניטציה לרבות פחי אשפה ושירותים ציבוריים;
 - (ט) כל עבודה אחרת הדרושה לפיתוח שטח ציבורי פתוח או קשורה בה;

"העירייה" - עיריית כרמיאל;

"קומה" - חלל המשתרע בין שתי רצופות סמוכות הנמצאות זו מעל זו, הנמדד לפי גובהו המזערי של אותו חלל, כקבוע בפרט 2.03 לתוספת השנייה של תקנות היתר בנייה, לרבות בשטחי שירות, בנייני עזר, מרתפים, מרפסות מקורות ופתוחות, מחסנים, חדרי מדרגות, מעברים, גבולות, ביציעים, חדרי מעליות, עליות גג, ובשטח אחר בקומה;

"ראש העירייה" - ראש העירייה לרבות עובד עירייה שהוסמך על ידו לפי סעיף 17 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, לעניין חוק עזר זה;

"שטח בניין" - הסכום במ"ר של שטחי כל הקומות בבניין, לרבות -

(1) שטחה של בנייה חורגת;

(2) שטחו של בניין או שטחה של תוספת לבניין העתידים להיבנות שאושרה לגביהם בקשה להיתר בנייה - לפי השטח שאושר;

"שטח המיועד להפקעה" - שטח המיועד לצורכי ציבור ואשר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה הודיעה כי בכוונתה להפקיעו בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי ציבור), 1943 (להלן - פקודת רכישה לצורכי ציבור);

"שטח המיועד לצורכי ציבור" - שטח קרקע או שטח בניין המיועד בתכנית לצורכי ציבור;

"שטח קומה" - הסכום הכולל במ"ר של שטח ההשלכה האופקית של רצפת הקומה, בתוספת השטח שמתחת לקירותיה החיצוניים והפנימיים;

"שטח ציבורי פתוח" או "שצ"פ" - שטח המיועד לפי תכנית כשטח ציבורי פתוח לשימוש תושבי השכונה פנים שכונתי או רובעי הכולל ריהוט גן או פרגולות או מיתקני משחק או נטיעות או התוויות שבילים או רחובות וכיוצא באלה ולרבות כיכר עירונית ומעבר ולמעט שטח ציבורי פתוח המיועד לשמש את כלל תושבי העיר; בהגדרה זו -

"כיכר עירונית" - כיכר הממוקמת סמוך למוסדות ציבור או לאזור המיועד למסחר והכוללת ריצוף או אזורי ישיבה או הצללה או ריהוט גן או אלמנטים מיוחדים אחרים;

"מעבר" - שטח המצוי בין שני כבישים ומאפשר מעבר תשתית וגישה להולכי רגל בלבד; באזורים קשים טופוגרפית, עשוי לכלול תמיכת קירות, מדרגות, אזורים מגוננים ומעט ריהוט גן;

"שטח קרקע" - שטחה הכולל של הקרקע בנכס, לרבות הקרקע שעליה ניצב הבניין;

"תעודת העברה לרשם המקרקעין" - כאמור בסעיף 324 לפקודה;

"תעריפי ההיטל המעודכנים" - תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה בשיעורם המעודכן במועד הוצאת דרישת התשלום לפי חוק עזר זה;

"תעריפי ההיטל שבתוקף" - תעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה לפי שיעורם המעודכן ביום התשלום לקופת העירייה.

היטל שטחים ציבוריים פתוחים

2. היטל שטחים ציבוריים פתוחים נועד למימון הוצאות העירייה בשל פיתוח שטחים ציבוריים פתוחים שכונתיים או רובעיים בשטח העירייה, או קנייתם, בלא זיקה לעלות של פיתוחם או קנייתם של שטחים ציבוריים פתוחים המשמשים את הנכס נשוא החיוב דווקא; בסעיף זה, "שצ"פ שכונתי או רובעי" - שצ"פ המיועד לשמש את הנכסים המצויים בשכונה או ברובע שבו הוקם השצ"פ, לפי קביעת המהנדס; החליט המהנדס על קביעת שצ"פ שכונתי או רובעי תונח החלטתו במשרדי העירייה ותהיה פתוחה לעיון הציבור; הודעה על החלטת המהנדס תפורסם בעיתונות בדרך הקבועה בסעיף 1א לחוק התכנון.

החיוב בהיטל

3. היטל שטחים ציבוריים פתוחים המיועדים לשמש את הנכס יוטל על בעל נכס בהתקיים אחד מאלה:

(1) תחילת עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים המיועדים לשמש את הנכס; לענין זה -

"תחילת עבודות" - גמר תכניות לפיתוח השטחים הציבוריים הפתוחים וכן אישור של המהנדס, לפי הנוסח של טופס 1 שבתוספת השנייה, ולפיו בכוונת העירייה לצאת למכרז ביצוע עבודות כאמור או להתקשר כדין בדרך אחרת לביצוע עבודות כאמור, בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;

"שטחים ציבוריים פתוחים המיועדים לשמש את הנכס" - שטחים ציבוריים פתוחים שקבע המהנדס כי הם מיועדים לשמש את הנכס;

(2) אישור בנייה חדשה בנכס; לא החלו עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים המיועדים לשימוש הנכס, עד לאישור בקשה להיתר בנייה כאמור, יאשר המהנדס לפי טופס 2 שבתוספת השנייה כי הליך תכנון העבודות כאמור מצוי בעיצומו וכי תחילת ביצוע העבודות צפויה להתקיים בתוך 12 חודשים ממועד מתן האישור;

(3) בנייה חורגת.

חישוב ההיטל

4. (א) היטל שצ"פ יחושב לפי שטח הקרקע בנכס ושטחו של בניין שבו, וסכומו יהיה הסכום המתקבל ממכפלת שטח הקרקע ושטח הבניין שבנכס בתעריפי ההיטל שבתוספת הראשונה.

(ב) היטל שעילתו קבועה בסעיפים 3(1) או 6(ב) ישולם לפי תעריפי ההיטל המעודכנים; היטל שעילתו קבועה בסעיפים 3(2) או 6(ג) ישולם לפי תעריפי ההיטל שבתוקף.

(ג) שולמו בעד נכס בשל פיתוח שטחים ציבוריים פתוחים דמי פיתוח שצ"פ או היטל שצ"פ (להלן - חיוב ראשון) לא ייכללו שטח הקרקע ושטח הבניין בנכס, בעת הטלת החיוב הראשון במניין השטחים לפי סעיף קטן (א), לצורך חישוב ההיטל לפי חוק עזר זה.

(ד) שולם בעד נכס היטל לפי חוק עזר זה, יחויב בעל הנכס פעם נוספת בתשלום היטל שצ"פ, בעד בנייה חדשה שאושרה לאחר ששולם החיוב הראשון ויופחתו שטח הקרקע ושטח הבניין שחושבו במסגרת החיוב הראשון.

(ה) אושרה בקשה להיתר בנייה בעבור בנייה חדשה תחת בניין שנהרס ושולם בעדו חיוב ראשון, יחושב ההיטל בשל הבנייה החדשה על בסיס שטחה בניכוי שטח הבניין שנהרס כאמור.

(ו) נוכחה העירייה לדעת, לאחר גמר בנייתו של בניין, כי שטחו הבנוי בפועל אינו זהה לשטח הבניין שלגביו אושרה הבקשה להיתר בנייה ושעל פיו שולם ההיטל, תשיב לבעל הנכס, או תגבה ממנו, לפי העניין, את סכום הפרש הנובע מפער השטחים שהתגלה; סכום הפרש כאמור יחושב על בסיס תעריפי ההיטל שהיו בתוקף בעת תשלום ההיטל, בתוספת הפרשי הצמדה.

בניה חורגת

5. (א) בעל נכס חייב בתשלום היטל שצ"פ בשל בנייה חורגת שנבנתה בנכס.

(ב) לעניין סעיף קטן (א) יראו את יום תחילת הבנייה החורגת כפי שייקבע בידי המהנדס או את יום תחילת ביצוע עבודות לפיתוח השטחים הציבוריים הפתוחים או מועד תחילתו של חוק עזר זה, לפי המועד המאוחר מביניהם, כמועד שבו התגבש החיוב בהיטל השצ"פ (להלן - מועד התגבשות החיוב).

(ג) לצורך תשלום ההיטל לפי סעיף זה, תמסור העירייה לחייב דרישת תשלום.

(ד) סכום ההיטל בשל בנייה חורגת יהיה הסכום הגבוה מבין אלה :

- (1) הסכום המחושב לפי תעריפי ההיטל במועד התגבשות החיוב בתוספת תשלומי פיגורים ;
- (2) אם הועלו תעריפי ההיטל במועד כלשהו לאחר מועד התגבשות החיוב (להלן - מועד ההעלאה) - סכום המחושב לפי תעריפי ההיטל המעודכנים בתוספת תשלומי פיגורים, החל מהמועד המאוחר מבין אלה :

(א) מועד ההעלאה ;

(ב) חמש שנים טרם המועד שבו התגלתה הבנייה החורגת ;

לעניין סעיף זה, "הועלו תעריפי ההיטל" - העלאת תעריפים באמצעות תיקונו של חוק העזר.

(ה) שולם ההיטל בשל בנייה חורגת ונהרס בניין המהווה בנייה חורגת בתוך חמש שנים מיום תחילת הבנייה, תשיב העירייה לבעל הנכס את ההיטל ששילם בשל הבנייה החורגת, בניכוי 20% משיעור ההיטל בעבור כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום החשבה.

אדמה חקלאית

6. (א) בעל נכס מסוג אדמה חקלאית לא ישלם בעדה היטל שצ"פ.

(ב) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, מששונה ייעודו בתכנית, חייב בעליו בהיטל שצ"פ לפי הוראות חוק עזר זה.

(ג) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, משניתן לגביו היתר לשימוש חורג, חייב בעליו בהיטל שצ"פ לפי הוראות חוק עזר זה.

(ד) חדל נכס מלהיות אדמה חקלאית, בלי שניתן לגביו היתר כאמור בסעיף קטן (ג) ובלי ששונה ייעודו בתכנית, יחולו הוראות סעיף 5 לעיל בשינויים המחויבים לפי העניין.

חיוב בהיטל בשל שטח המיועד להפקעה

7. (א) לא יוטל חיוב בהיטל שצ"פ בעד שטח המיועד להפקעה.

(ב) שילם בעל נכס היטל שצ"פ ובמהלך 5 השנים שממועד התשלום הוחל בהליך הפקעה וניתנה הודעה בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת רכישה לצורכי ציבור, תשיב העירייה לבעל הנכס את ההיטל ששילם, בניכוי 20% מסכום ההיטל בעד כל שנה או חלק ממנה, בצירוף הפרשי הצמדה מיום התשלום ועד יום החשבה.

דרישה לתשלום ההיטל

8. (א) לצורך תשלום ההיטל, תמסור העירייה לחייב בתשלומו דרישת תשלום שבה יפורט סכום ההיטל, הסעיף בחוק עזר שמכוחו הוטל ההיטל, תעריפי ההיטל המעודכנים אשר שימשו בסיס לחישובו, מידות הנכס ששימשו יסוד לחיוב, דרכי תשלום ההיטל ומועד תשלומו ; דרישת תשלום תימסר בעת התגבשות עילת חיוב כאמור בסעיפים 3, 5 ו-6 לחוק עזר זה.

(ב) לא נמסרה מסיבה כלשהי דרישת תשלום באחד המועדים כאמור הנזכרים בסעיף קטן (א) (להלן - מועד החיוב המקורי), רשאית העירייה למסור דרישת התשלום בכל אחד מהמועדים האלה :

(1) טרם מתן תעודת העברה לרשם המקרקעין ;

(2) טרם מתן אישור העירייה להעברת זכויות חכירה במינהל מקרקעי ישראל ;

(3) טרם מתן תעודת גמר לפי חוק התכנון או תקנות היתר הבנייה ;

במקרה זה ייקבע סכום החיוב על בסיס תעריפי ההיטל כפי שהיו בתוקפם במועד החיוב המקורי בתוספת הפרשי הצמדה.

(ג) פגם בדרישת תשלום אינו גורע מחובת בעל נכס לשלם לעירייה היטל שצ"פ לפי חוק עזר זה.

(ד) דרישת תשלום שנמסרה לפי -

(1) סעיפים 1, 3, 5, 6 (ב) או 6 (ד) תיפרע בתוך 30 ימים מיום מסירתה לבעל נכס ;

(2) סעיפים 2, 3, 6 (ג) או 7 (ב) תיפרע בתוך 7 ימים מיום מסירתה לבעל הנכס, ובכל מקרה כתנאי למתן ההיתר, התעודה או אישור המבוקשים.

שערוך חובות בפיגור

9. (א) לא שולם במועדו היטל שצ"פ שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 13(1), 5, 6(ב) או 6(ד) ייוספו לסכום המצוין בדרישת התשלום תשלומי פיגורים החל מהמועד שנקבע לתשלומו בחוק עזר זה ועד למועד התשלום בפועל.

(ב) לא שולם במועדו היטל שצ"פ שנמסרה לגביו דרישת תשלום לפי סעיפים 3(2), 6(ג) או 8(ב), תפקע דרישת התשלום; כל דרישת תשלום חדשה שתימסר בטרם הוצאו ההיתר, התעודה או האישור נושא הסעיפים האמורים, לפי העניין, תהיה בהתאם לתעריפי ההיטל המעודכנים ותעמוד בתוקפה ל- 7 ימים מיום מסירתה לבעל הנכס.

טעות בחיוב

10. שולם לעירייה בטעות סכום נמוך או גבוה מסכום ההיטל על פי חוק עזר זה, יישא החייב בתשלום ההיטל או יושב לו, לפי העניין, ההפרש שבין הסכום ששולם בפועל לבין סכום ההיטל שהיה ניתן להטיל ביום התשלום על פי חוק עזר זה, בתוספת הפרשי הצמדה.

חיוב בעלים משותפים

11. היה נכס בבעלות משותפת, תחול חובת ההיטל על כל אחד מהבעלים המשותפים בנכס לפי חלקם היחסי בבעלות בנכס.

קן ייעודית

12. כספי היטל השצ"פ יופקדו בקרן ייעודית אשר תשמש אך ורק לצורכי מימון עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים.

מסירת הודעות

13. מסירת הודעה, לרבות דרישת תשלום, לפי חוק עזר זה תהיה בדרך של מסירה לידי האדם שאליו היא מכוונת או מסירה במקום מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבגירים או לידי אדם בגיר העובד או המועסק שם או במשלוח מכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם אי-אפשר לקיים את המסירה כאמור, תהיה המסירה בדרך של הצגת ההודעה במקום בולט באחד המקומות האמורים או הדבקה על הנכס שבו היא דנה.

הצמדה למדד

14. סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק עזר זה יעודכנו ב-16 בכל חודש שלאחר פרסומו של חוק עזר זה (להלן - יום העדכון) לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון שקדם לו.

מגבלת גבייה

(תיקון התשפ"ב)

15. מיום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027), הטלת היטל לפי חוק עזר זה תהיה טעונה אישור של מועצת העירייה ושל שר הפנים או מי מטעמו.

הוראת שעה

16. על אף האמור בסעיף 14, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בחוק עזר זה, במועד פרסומו של חוק עזר זה (להלן - יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי המדד, שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש אוגוסט 2011.

תוספת ראשונה¹

(סעיף 4)

(תיקון התשפ"ב)

שיעורי ההיטל
בשקלים חדשים

94.39	שטח קרקע, בעד קרקע מכל סוג, לכל מ"ר משטח הקרקע
47.20	שטח בניין, בעד בניין, לכל מ"ר משטח הבניין

תוספת שנייה

(סעיף 3(1) ו-2)

אישור לצורך גביית היטל שצ"פ

טופס 1

הח"מ, מהנדס עיריית כרמיאל, מאשר בזה כי התכניות לביצוע עבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים מצויות בשלבי גמר וכי בכוונת העירייה לצאת למכרז לביצוע העבודות האמורות או להתקשר כדין בדרך אחרת לביצוע עבודות האמורות וזאת לא יאוחר מיום

אישור זה ניתן לפי סעיף 3(1) לחוק עזר לכרמיאל (שטחים ציבוריים פתוחים), התשע"ג-2013.

תאריך:

.....

מהנדס עיריית כרמיאל

טופס 2

הח"מ, מהנדס עיריית כרמיאל, מאשר בזה כי הליך תכנון העבודות לפיתוח שטחים ציבוריים פתוחים מצוי בעיצומו וכי תחילת ביצוע העבודות צפויה להתקיים לא יאוחר מיום

אישור זה ניתן לפי סעיף 3(2) לחוק עזר לכרמיאל (שטחים ציבוריים פתוחים), התשע"ג-2013.

תאריך:

.....

מהנדס עיריית כרמיאל

י"א באייר התשע"ב (3 במאי 2012)

עדי אלדר

ראש עיריית כרמיאל

¹ על אף האמור בסעיף 14, יעודכנו סכומי ההיטלים שנקבעו בתוספת הראשונה כנוסחה בתיקון התשפ"ב מיום 16.6.2022 (להלן - יום העדכון הראשון), לפי שיעור שינוי המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הראשון לעומת מדד חודש אוגוסט 2021.